

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za tri mesece . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za pol leta . . . 3.— „ „ „ 4.50 za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Nekaj glasov o položaju na Primorskem.

I.

Rekli smo, da je nenadni zaključek letošnjega občnega zbora pol. društva „Edinost“ po bliskovo razsvetlil naše pozorišče. Res se je po onem zboru, posebnost v slovanski javnosti, pozornost obrnila do naših primorskih odnosov. Razni listi, hrvatski, slovenski in češki, priobčili so člankov o položaju na Primorskem. Nekoliko teh novinskih glasov hočemo priobčiti v svojem listu; seveda ne smemo pri tem pustiti izpred oči naših primorskih tiskovnih odnosov. Marikaj se sme pisati v Pragi in v Zagrebu, česar se pri nas ne sme. Začnimo torej s praško „Politiko“.

Ta list je prijavil pod zaglavjem „Klio iz Primorske v sili in v svarilo“ nastopni članek, doposlan mu iz Trsta:

Odnosaji pri nas tu doli, v Trstu z okolico vred, na Goriškem in v Istri, so postali res že neznosni in nepretolmačljivi. Neznosni za Hrvate in Slovence, a nedoumni z ozirom na postopanje Italijanov in vlade. Zgodovina pač ne pozna česa sličnega temu, kar smo doživeli v Trstu in v okolici v zadnjih desetletjih. Glasom statističkih podatkov so se tu v 40 letih sem tako premenili etnografski odnosaji, da so Slovenci od dveh tretjin iz petdesetih let padli na jedno petino v devetdesetih letih in da so v isti dobi Italijani poskočili od jedne na tri četrtine. Tega pa nikakor ni smeti pripisovati le mlačnosti Slovencev ali pa morda viši kulturi Italijanov. Kultura naseljenja pred 40-50 leti je bila jedna in ista v masah obeh narodnosti. Da pa je poskočila na jedni strani, in da se je število Slovencev zmanjšalo, a ono Italijanov povečalo, je pa to pripisati samo in jedino le postopanju oblasti. Med tem, ko so se v mestu snovali italijanske ljudske šole, italijanske srednje šole, italijanske strokovne šole, storilo se ni ničesar za Slovence — dá: s prošnjo za osnutje jedne jednostavne ljudske šole vlačijo se sem in tja že jedno desetletje, ne da bi mogli doseči isto. V okolici tržaški sami so za-

snovali italijanske vsoprednice in več italijanskih otroških vrtcev; slovenske učitelje pa so izročili terorizmu italijanissimov. Mesto da bi bili v mestu zasnovali slovenskih ljudskih in srednjih šol, snovali so raje nemške šole. To gotovo iz ponemčevalnih namenov, kar pa se je hudo maščevalo. V teh nemških šolah so mnogi mladenčji slovenskega, ali sploh slovanskega pokoljenja postali — Italijani; o preziranju slovanščine in ko jim je bilo izbirati med nemščino in italijanščino, odločili so se raje za poslednjo. Toda ne le šolami, ampak tudi vsakovrstnimi drugimi sredstvi ustvarili so se sedaj sestoječi etnografski odnosaji, in se je umetno povspeševalo raznarodovanje Slovencev in poitalijančevanje naseljenja. Se strani mož, vzgojenih v Italiji in italijansko mislečih, postopalo se je od koraka do koraka in po gotovem načrtu. Okoličanski batalijon, ki je sestel iz Slovencev okolice in kojega so vodili dobro misleči in slovenski govoreči možje iz mesta, so odpravili; to pa ne toliko zato, ker bi ta institucija ne odgovarjala duhu časa, temveč zato, ker se je ta batalijon o raznih prilikah pokazal patrijotičnega in ker je bil na poti italijanskim voditeljem. Ako pa so že na vsak način hoteli odpraviti ta batalijon, pa naj bi bili vsaj skrbeli za koje nadomestilo, da bi bili dosežali isti namen, kojega je imel batalijon: zagotovljenje ravnotežja v narodnih in državnih odnosajih v okolici tržaški in v mestu samem. Tega pa niso storili. Med tem ko so se na magistratu nameščali najodločnejši Italijani, pošiljali so v okolico komisarje, nevesče slovenščini, ki so bili zgolj sluge magistrata. Le-ti imenujejo „capoville“ — ta beseda se je na novo uvela v tržaški okolici, kajti staro, slovensko ime ni smelo ostati — po svoji lastni volji, ne da bi se ozirali na želje dotičnega drebivalstva, dá, navadno nasprotno tem željam. Komisarji s kapovili in orožniki gospodarijo po okolici, kakor hoče magistrat in slovensko prebivalstvo je popolnoma obnemoglo. Svojega prava ne najde nikjer. Ako se kdo gane samostojno, ako stori najmanjšo stvar,

ki ne ugaja namenom magistrata, ovadijo ga in — kakor rečeno — šikanirajo in proganjajo; ako je podjetnik, izroči se podjetje kojemu drugemu, čisto kojemu „regnicolo“ (iz kraljestva italijanskega); ako je učitelj, in bodisi da je najbolji, uvede se proti njemu disciplinarna preiskava na podlagi golega ovajanja in obrekovanja ter se mu vzkrta kvinkvinalna doklada; ako je okrajni šolski nadzornik, zmerjajo ga listi javno „mascalzone“; ako je duhovnik, gledajo, da bi mu škodovali na ta ali oni način.

(Zvršetak tega članka prihodnjič).

DOPISI.

Iz Jelšan. „Hinder hunder“ v Jelšanah. [Izv. dopis.] (Zvršetak.)

Iz vsega tega je razvidno, da pri volitvi občinskega zastopa v Jelšanah:

1.) ni bila sploh izložena volilna lista, nego voliti se je hotelo na temelju neke 15 let stare volilne liste.

2.) Druga volilna lista, sestavljena od c. k. davkarje v Podgradu, bila je pri občini popačena s 500 napakami.

3.) Na naše reklamacije ni se oziralo niti županstvo v Jelšanah, niti c. kr. okrajno glavarstvo.

4.) Izložena je zdaj v tretjič volilna lista, koja je napravila c. k. davkarja v Podgradu.

5.) Iz dopisov samih razvidno je, kake glave vodijo našo občinsko upravo.

Po obstoječih zakonih so pri občinskih volitvah odloki c. k. okrajnega glavarstva konečno odločilni. Proti njim mogoč je priziv le na upravno sodišče. Tega mi storiti ne moremo. Zadnje občinske volitve bile so v Jelšanah pred 6 leti.

Mi stavljamo na znanje vse to našim državnim in deželnim poslancem.

V dodatek nam je došel še nastopni dopis iz Jelšan:

PODLISTEK.

Njen idejal.

Novela. — Spisal Srečko.
(Dalje).

Milka je izrazila željo, da bi šli na vrt. Stojan je ponudil Emi roko in šli so. Sodnikovka pa je hitela v kuhinjo in naganjala deklo zama, naj se vendar požuri nekoliko bolj.

Stopala sta po pešeni stezi. On jej je govoril o vsem, samo, da bi jo bolje kratkočasil. Milka pa je ostala pri materi in očetu, katero je zabaval sodnik sam.

Ona dva sta bila v živahnem razgovoru: „Ali vam ni dolgočasno tam v mestu, kjer je večni hrup in trušč, kjer ni pokoja niti ponoči? Ali se včasih ne spominjate te-le naše bujne okolice?“

„Po okolici mi ni žal, raje prebivam v mestu, kjer je zabave na obilico; samo nekaj je, za kar bi rad zamenjal z mestom.“

„No, kaj tacega, ali bi mi povedali tisto tajnost?“

Prišla sta blizu vodometu, v goščavo, kjer so bile nasajene goste smrečice.

To ste vi — i — .

„Navidezno je bilo Emi žal, da je vprašala tako neprevižno. Rudečica jo je oblila do ušes in Stojan je čutil, da se jej roka trese.“

„— se spominjate, kaj ste mi obljubili pred dvema leti? Ali sem še tako srečen?“

Burneje je pričel govoriti o tem spretni poročnik, napravil je teatralično gesto, objel jo okrog pasu in tiho šepetal:

„Recite: dá!“

Ema je molčala, vendar pa je Trdin bral lahko iz oči, da mu ne prigovarja.

Pri kosilu sta si sedela nasproti in nihče ni mogel ničesar opaziti. Predno pa so odhajali domov, je Ema obljubila Milki, da jo obišče še isti teden. Krepko je stisnil Stojan Emici desnico, a ona se mu je zahvalila gorečim pogledom.

IV.

Prevelika radovednost je jedna tistih nelepih lastnostij, katere tako radi prištevamo ženskam.

Mreta Koščica je tudi bolehal na tej bolezn. Kar se je kje zgodilo, bodisi dobro ali slabo, njej je moralo priti na nos, naj je stalo še toliko truda in težav. Ako ni bilo nič posebnega, to je: da se ni delal o tem kak smrtni greh, je molčala, ako pa bi se imelo vršiti dejanje, po njenem mnenju nespodobno, takoj je posegla vmes s svojo

mogočno roko ali tiho povedano: s svojim strupenim jezičkom. Izvohala je vse ljubavne spletke po okolici in se takoj odločila v vsakem slučaju „za“ ali „proti“. Gorje dotičnikoma, ako jima je bila nesreča, da sta dobila Mretin „proti“; sicer pa je bila blaga in poštena krščanska duša. V tistih letih, ko človeka že zapuščajo vsakojake izkušnje tega življenja, prišla je na Goščavje k Trdinovim za veliko deklo. Ker pa se je znala prikupiti Trdinki, se je kmalu povspela še višje, ter postala nekaka podgosposinja in pravi angelj varuh Goščavski družini.

Na iztežaj je odprla svoja usta in se začudila kar najmočneje tisto jutro po odhodu domačih v trg, ko je, dospevši v Stojanovo spalnico, uzrla takov nered.

„Pa pravijo, da se človek navadi pri vojaki na red in snago!“ dopovedovala je sama sebi in ježno ogledovala odprte kovčge in zaboje, razmetano obleko in drugo napotje. Jezno je migala nje suha bradica in neprenetoma je vzdihovala: „O križ Božji, bo-li vedno tako, ves čas?“

Urno je začela pospravljati po sobi, kakor bi se znašala nad kom.

(Pride še).

„Pravica, pravica, rano moja!“ — Ko so bile v drugi izložene volilne liste, katere je popravila c. k. davkarija v Podgradu, našli smo v njih okoli 500 napak. Pritožili smo se radi tega na reklamacijsko komisijo. Ko to ni pomagalo, šli smo na c. k. okrajno glavarstvo. Naša pritožba bila je utemeljena in sestavljena točno v smislu obstoječih zakonov. Zavrtni niso je mogli nikakor, a ugodno rešiti? „Pravica, pravica, rano moja!“ Čujte, kako je iz te neprilike rešil našega nadžupana, a zraven tudi c. kr. okr. glavarstvo — „hinder-hunder“ v Jelšanah.

Br. 838

Gospod Jožef Hrabar in Jožef Stemberger oba iz Jelšan stv I 29 II 24

Na Vašo pritožbo od 25/6 tl. na c. k. Okrajno glavarstvo u Volosko ste udobili od tukajšne občine dne 20/6 tl. br. 792.

Čes Ukas od c. k. Okrajnega glavarstva iz Voloske od dne 17/6 tl. daje Vas Čok (Rekurs) na sproti volilni listi v slisan in to liste je popopravit skrozi c. k. Davkarijo v Podgrad.

C. k. Okrajno glavarstvo iz Voloske nalaga občine Jelšane pod br 6253 dase predtozcam naznani sklep c. k. Okrajnega glavarstva iz Voloske od 17/6 tl br 1447 date nove liste spot leži skrozi 4 tedni v občinski pisarnici Sapjanah toje od dne 1 do 29. Julija tl. kakor je bilo popostavno oznanjeno in v Mabofo prebito dne 29/6 tl. kleri ima Nekaj proti temu ima svoje pritožbe naprej pernest od 21 do 29 Julija tl.

Za popravljenje liste ima občina popostavno popraviti daso liste uredu.

Glavarstvo občine Jelšane

Sapjanah dne 8. Julija 1896

P i p p s. r. Glavar

To je doslovni dopis občinskega županstva z vsemi napakami. To je odgovor na zakonite naše reklamacije in pritožbe.

Čudom se vprašamo, ali nismo v Avstriji, ali niso cesarski zakoni veljavni tudi za nas? Ni ga človeka širum naše slovenske domovine, da bi razumel ta „hinder-hunder“. In taki ljudje imajo našo občino v rokah! Zadnji šolarček zna boljše pisati.

Izložene so v tretjič volilne liste, koje je napravila c. k. davkarija v Podgradu. Ali imel jih je zopet v rokah „hinder-hunder“. Izpuščeni so naši najboljši pristaši, med njimi tudi gospod kapelan in eden učiteljev. Zadruga in sosesniki so pa vsi napačno vpisani. Mi bodemo zopet reklamovali. Zlomiti moramo „hinder-hunder“ v Jelšanah. Zbudili smo se. Ej, tuda je naša roka in široka so naša prsa. Zato proč s teboj „hinder-hunder“ v Jelšanah!

Čujemo, kako govore nekateri zaslepljeni, da mi Slovenci in Hrvati sami ne moremo nič opraviti in zato da moramo biti ubogljivi Italijanom. Ali proti tem duševnim revčkom vzdignile so se naše žene. Zarotile so se, da jim poberejo moške hlače ter jih obidejo v babja krila. Da, da, sedanja doba potrebuje — mož!

Iz Tomaja. (O občinskih volitvah in njih nasledkih.) [Izv. dopis.] Kakor že znano, namerava velezaslužni preč. g. kanonik Urban Golmajer od davna že vsaditi v središče Krasa žensko omiko na podlagi verski in narodni. S pripomočjo kompetentnih oblasti in (kmetovalcev) posestnikov samih, kakor tudi pomočjo prispevkov od različnih strani, počel se je že pred letom dnij zidati hram te omike. Navdušenje bilo je od prvega početka veliko in tudi še dandanes plapoli isto, dasi so se nekateri, stoječi med prvimi možmi občine, jeli z vso silo protiviti tej, za vse nas prekoristni stvari. Na ta način so vdobili v svoj tabor nekaj zgubljenih ovac. Ti nazadnjaki in nasprotniki reda in dela občine, hoteli so si tudi o letošnjih občinskih volitvah prisvojiti krmilo občine. Napeli so vse mogoče sile in na nečuten način, kakor se je postopalo n. pr. z uporniki za časa kmetkega upora za svobodo. Proti tej stranki organizovala se je stranka napredka. Le-ta se je podala v boj in tudi zmagala z ogromno večino in v najlepšem redu. Vsled te zmage razburila se je nesrečna protivna stranka preveč, sluteča, da si je v svoji sleposti izkopala grob za večno. Brutalnost te stranke je — na žalost — tolika, da sedaj po volitvah nje somišljeniki javno napadajo ljudi napredne stranke. Če ne bode občinska, sedaj vla-

dajoča uprava gledala na to, da po § 27. točka 11, poravna mržnjo strankarsko, bati se je še večje negotovosti glede osebne varnosti. Ta nesrečna stranka nazadnjaška predbaciva napredni stranki vsakakoršnih nepravilnosti pri volitvah samih. Toda čujte ljudje božji: saj so oni vodili volitve, in komisija je bila v njih rokah. In ista komisija je pomagala sestavljati pritožbo proti volilnemu činu, kojega je vodila ona sama. Ali ni to komedija? (Tako delajo tudi istrski Lah, kadar so propadli pri kojih volitvah. Op. ured.) Takim postopanjem je pokazala nasprotna stranka svojo onemoglost pred vsem slovenskim svetom. Kakor že omenjeno, ljudstvo je močno razburjeno in želeli bi bilo, da se ta nesrečna stranka čim preje odpove grdemu klevetanju, in sprevidi naj ter pripozna, da je po izvolitvi novih občinskih odbornikov izražena želja po napredku v omiki in v narodno-gospodarskem popledu. Opozarjamo propadlo stranko, da o volitvah ni šlo za korist tega ali onega, ampak za korist vse občine. Pustite svoje iluzije na strani ter približajte se stranki napredka čim prej, ker drugače doživite jako ne ljubih dogodkov. Napredna stranka hoče, da se ustanovi mirno medsebojno življenje v občini in delo za razvoj zdravih gospodarskih načel, kakor tudi za napredek v omiki na podlagi sv. vere. Mislimo, da bode zmaga na strani te stranke. V to ime Bog pomozil! Trezno misleči.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 14. julija 1896.

Deželni zbor kranjski je zaključil minole sobote svoje zasedanje. V zadnji seji se je vsprejel načrt zakona o vožnji s kolesi. Posl. Schwegel je poročal še enkrat o vsej pomožni akciji vsled potresa ter je pokladal na srce vsem pozvanim činiteljem, naj postopajo najvestneje o dovoljenju posojil triodstotnega posojila. V svojem zaključnem govoru se je deželni glavar Detela lepimi besedami spominjal Njegovega Velikanstva, ki se je bilo izreklo takoj po katastrofi, da Ljubljani se mora pomagati. Zbornica je zaklicala trikratni „Slava“ njegovemu Velikanstvu.

Za imuniteto poslancev. Tudi dunajski listi hvalijo sklep deželnega zbora kranjskega, s kojim je pozval vlado, naj potom zakona poskrbi za osiguranje nezavisnosti in imunitete poslancev, oziroma da se v kazenskem zakonu tudi poslanci izrečno uvrste med one osebe, koje ni smeti zvati pred kazenskega sodnika kakor priče. Seveda velja to gledé poslancev le za govore, koje so izustili v deželnem ali državnem zboru. Med gori omenjene osebe spadajo: duhovniki, gledé stvari, koje so izvedeli v spovednici, državni uradniki, kadar bi s pričanjem morali izdati uradno tajnost, in take osebe, ki so po svojih duševnih in telesnih svojstvih nezmožne, da bi povedale resnico. Take osebe ni smeti siliti k pričanju pred kazenskim sodnikom. Sklep deželnega zbora kranjskega zahteva torej — kakor rečeno — da se tudi poslanci vsprejmo v dotično določilo kazenskega zakona. Dunajska „Neue Freie Presse“ piše o tem: Deželni zbor kranjski je že pričel akcijo, nadejamo se, da mu bodo sledili državni zbor in če bode treba tudi drugi deželni zbori.

Nemški liberalci — pred vratmi. Bližamo se koncu: liberalni volilci so jeli postavljati liberalne poslance pred vrata. Dalje pač ne more sezati ponižanje političke stranke. Ne samo, da volilci ne odobrujejo postopanja svojih zastopnikov, ampak še poslušati jih nočejo več. Tako se je zgodilo včeraj v Aagu pri Hebu na Češkem. Tam je bil shod volilcev in tam se je zgodilo, da kmečki volilci niti niso hoteli poslušati poslanca Tauschea in so kar — odpovedši se vsakršnemu poročilu — izrekli poslancu popolno nezaupanje. Ko je hotel g. Tausche vendar govoriti, navstalo je splošno kričanje in peli so „Die Wacht am Rhein“ in g. poslanec je v tem vrišču moral zapustiti sobano. Ali z drugimi besedami: volilci so postavili poslanca pred vrata. Je pač tako, da je ložje sklepati lepe resolucije v nemškem kazinu praškem, nego pa zagovarjati se pred volilci. In tisto prepevanje izdajске pesmi „Die Wacht am Rhein“ in tisto proslavljanje glasovitega Prusjaka in oboževalca Bismarckovega, Jurja Schönererja, vse to

je sad, vzrasel iz semena narodne srditosti in domišljavosti, vrženega po liberalcih v nemška srca. Sami so netili in netili, dokler je bilo le nenemškimi narodnostim na škodo — sedaj pa je plamen temeljito posmodil njih same. Zaslužno plačilo. Dobro so storili nemški liberalci, da so minole nedelje pohiteli tja v Budimpešto. Saj za užaljeno liberalno srce v tej monarhiji ni več tolažbe, ako je ne najde v židomadjarskem naročji. Toda, kaj pomagajo vsi lepi govori in vse tolažbe v Budimpešti, ako pa volilci hote misliti se svojo in ne z budimpeštansko glavo.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. Te dni se prično zopet pogajanja med obema vladama. Pisoča o tej prevažni stvari popela se je prva dunajska židinja, drugače imenovana „N. Fr. Presse“, na vrhunec neiskrenosti. Da ste čitali ta uvodni članek! To vam zveni tako odločno proti madjarskim pretenzijam, da človeku kar dobro dene. Rezolutno in odločno pravi židinja, da Avstrija ne more nositi bremen, koja bi morala nositi Ogerska. Nobena vlada se ne sme drzniti, da bi prišla s tako pogodbo pred zbornico; kar odstopiti bi morala itd. itd.

Tako piše ista „Neue Freie Presse“, ki je glasilo one in iste stranke, ki je jedina kriva, da so Madjari toli drzni v svojih zahtevah, ker je vsikdar in povsodi dajala potuho madjarskemu šovinizmu ter je vsikdar umela preprečiti se svojimi spletkami, da ni prišlo v avstrijskem parlamentu do odločnega odpora proti madjarskim pretenzijam. Vi nemški liberalci in centralisti in germanizatorji, vi ste sleherni trenotek odpirali vrata, skozi katera se je pojavljal madjarski vpliv na naše notranje stvari, čemur je posledica ta, da je ogerski parlament neizprosno nam nasproti, naš pa komaj senca samega sebe, kadar bi trebalo zavračati isti vpliv. In da bode časa ironije do vrha polna, šli so prijatelji iste dunajske židinke uprav isti dan, ko je zakričala „N. Fr. Pr.“, upri roke ob ledja po načinu rezolutnih žensk, v Budimpešto, metat se na trebuh pred Madjari. In taki ljudje se groze Madjarom. To je pač vrhunec neiskrenosti.

Madjarizacija brez konca in kraja. Ogerski minister za nauk in bogočastje hoče storiti zopet važen korak, da dobi duhovenstvo v svoje roke. Jeseni že da hoče predložiti predlog za povišanje plač duhovnikom, ne samo katoliškim. Dotična svota postavi se že v proračun prihodnjega leta. To bi bilo vse lepo, ako ne bi vlada zahtevala pravo, kakoršno mora porušiti samostojnost in nezavisnost duhovnikov, pravo namreč: da bode smela direktno siliti duhovščino v službo madjarizacije. Način pa, kakor hoče vlada višati plače duhovnikom, je naravnost nemoralen. Zboljšanja bodo deležni namreč le oni duhovniki, ki bodo, kjer le in kolikor mogoče, propovedovali v madjarskem jeziku, „dočim država — tako se glasi predloga doslovno — ne privoli svojih dobrot onim, ki agitujejo proti podlagi države“.

S to predlogo hoče ogerska vlada ubiti dve muhi na jeden mah. Zadeči hoče novo, krepko razvijajočo se „ljudsko stranko“ in pa one nemadjarske duhovnike, ki hočejo ostati zvesti svojemu rodu, in s tem nemadjarske narodnosti same. Saj pravimo: kakor je nečloveško tisto kruto in nasilno madjarjenje, tako nemoralna so tudi sredstva, ki se upotrebljajo v take namene.

Kriza v Italiji. Kakor smo slutili, tako je prišlo. V političnem pregledu našega lista od minole sobote smo izrekli svoje menenje, da vidnemu zbliževanju med ministerstvom Rudinijevem in italijanskimi radikalci — zlasti Cavallottijem, mora biti posledica ta, da izstopijo iz ministerstva nekoji ministri, vsled česar poda svojo ostavko vse ministerstvo. Tako se je tudi zgodilo. Vnanji povod nastavlši krizi je pač dejstvo, da so navstala navskrižja glede razprave o načrtih vojnega ministra Riccottija za preosnovo italijanske vojske. Riccottij je hotel namreč izdatno zmanjšati število stalne vojske in povečati število milic in je zahteval, da mora zbornica razpravljati o njega načrtu že v tem zasedanju. Ker pa na najvišem mestu niso prijazni Riccottijevemu načrtu, sklenila je večina ministerskega sveta, da naj se razprava o istem odloži do novembra. Riccottij se je čutil žaljenega in je podal svojo ostavko. To je bil povod krizi. Rudini pa je dobro računal, da izide kakor zmagovalec iz te krize; kralj je res zopet njega pozval naj sestavi novo ministerstvo. Sedaj se vrše

razprave. Težava tiči v tem, da višji krogi zahtevajo, da se odpravi Riccottijev načrt, finančno položeno kraljestva pa absolutno zahteva, da treba pričeti varčevati tudi v vojski, kar pa je možno le na ta način, da se zmanjša število stalne vojske. Kolikor bolj bode postajalo očevidno, da moči Italije niso tolike, da bi mogla igrati ulogo velesile, toliko bolj bode javno menenje potiskalo vlado — in naj se ista zove tako ali tako — bolj na stran nasprotnikov trozveze in prijateljev spoprijaznenja s Francijo. Ta proces se je faktično tudi že jel vršiti in sedanja kriza je le postaja v razvijanju tega procesa.

Morda izvemo že danes iz Rima, kako bode sestavljeno novo ministerstvo italijansko.

Volitve v Belgiji. Minole nedelje so se vršile ožje volitve za zbornico belgijsko. Definitivni uspeh je nastopil: izvoljenih je 105 katoličanov, 18 liberalcev in 24 socialistov. Kakor je videti torej, so liberalci doživeli uprav sramoten poraz.

Baldissera se je vrnil v Italijo. Iz Rima javljajo včerajšnjega dne: General Baldissera došel je iz Neaplja semkaj. Viši častniki mogli so se mu približati, ko je stopil raz vlak, v ostalem pa ni hotel govoriti z nikomur.

Li-Hung-Čang v Parizu. Kitajski podkralj, mandarin Li-Hung-Čang došel je sinoči v Pariz. Vsprejeli so ga vojaško počastjo. Na kolodvoru so ga pričakovali kitajski odposlanik, odposlaniško osebje in zastopnik predsednika republike.

Različne vesti.

Sijajna slovenska zmaga v Celju. Včeraj je volilo veliko posestvo v okrajni zastop celjski. Oddanih je bilo 47 glasov, vsi za slovenske kandidate. Nasprotniki se niti niso udeležili volitve, in to v ono korporacijo, kjer so nekdanje gospodovali po svoji volji in v skupini najimovitejših volilcev. Potem pa poreko, da je inteligencija v njih rokah! Vrlim rodoljubom okraja celjskega naše najiskrenejše čestitke!

Premeščanje na pošti. Trgovinsko ministerstvo premestilo je poštnega koncipista Karla Seitnerja na lastno njegovo prošnjo iz Trsta v Gradec, asistenta Rudolfa Jaška pa iz Trsta na Dunaj.

Procesija v Rojanu. Pičejo nam: V nedeljo pokazalo se je zopet jasno, kam dovajajo novotarije. Najstarejši župljan vam potrdi, da se je tradicionalna procesija v čast našima cerkovnima zaščitnikoma sv. Mohorju in Fortunatu vršila vselej v najlepšem redu. Minolo nedeljo pa smo imeli zmešnjavo, da je bilo joj. Dovolite mi torej gosp. urednik, da Vam na kratko opišem to cerkveno našo slavnost.

Slavna c. kr. policija bila je dovolila nam slovenskim župljanom, da postavimo slavolok in da razobesimo zastave. To pa je zbudilo v oči slavnega našega „capovillo“ in razven njega par gretarskih zasleplencev in gospodov „polirjev“. Oni so namreč menili, da imajo „patent“ za stavljenje slavolokov — z laškimi napisi in da je ni oblasti nad njimi, koja bi mogla dopustiti ogromni večini slovenskih župljanov, da smejo — brčkone z ozirom na novi vetrič, ki je jel pihati v Rojanu — postaviti slavolok po lastnem svojem ukusu in razobesiti zastave, ki — niso belo-rudeče-zelene. Verujte nam, da smo morali tekati vnovič od Poncija do Pilata, dokler nismo mogli tem srditežem pokazati črno na belem, da imamo i mi pravico postavljati svoje slavoloke. In kljub jezici teh možakarjev postavili smo ga! Pa še kakó lep je bil! Od temena do vznožja povit v naše narodne barve in pa tudi slovenski napis je imel na čelu. Kakor vidite, morali smo se letos boriti za — svoja prava.

Da ne bodem preobširen, dovolite mi g. urednik, da takoj preidem na opis cerkvene slavnosti, bolje rečeno: na zunanjost te slovesnosti. Tu Vam moram omeniti, da so že pred 7. uro prihajale po tramvayu trumoma tržaške „šartorele“ in mnogo druge take gospode, koji je pobožnost deveta briga. No, pa saj niso prihajali dotičniki iz krščanske pobožnosti, ampak vporabili so prekrasno jutro na — izlet.

Ob 7. uri pričela je slovesna sv. msša. Ker je bila slovesna, morala je seveda biti latinska. Na vso srečo pa imamo v naši župni cerkvi dovolj glasne orglje, kajti ne samo jedenkrat moralo je bučanje orgelj prikriti neskladnost novih „latinskih“

pevcev, ki bi se sicer radi „izkazali“, pa se — ne znajo. Sv. mašo je daroval preč. msgr. Simsič ob asistenciji raznih duhovnikov. Po 8. uri razvrstila se je procesija. Sprevod se je pomikal ob zvokih vojaške godbe. Tu bodi omenjeno, da je bilo posebno prijetno videti veliko število „Ceciljank“ v narodnih nošah. Reda pa v sprevodu ni bilo nikakor šnege. Sosebno o prvem Evangelju bila je splošna zmešnjava: Duhovščina je pela, vse vprek odgovarjali so pevci (seveda slavni „coro nuovo di Greta e Roiano“) in med to konfuzijo — ustrelili so vojaki svojo „dešaržo“. No, ta slavni „coro nuovo“ pa je napravil prav pošteni — „fiasko“, kajti sredi divnega svojega petja moral je prenehati, ker dalje — ni znal! A ta „coro“ kupil je bil svojemu pevovodji, učitelju V., lepo dirigentsko palico in — kljub temu „ni šlo“! Kaj, ako bi mu kupil še jedno, da bi ravnal zboru z obema rokama, morda pojde potem? Bisogna tentare la prova!

Popoludne bile so latinske litanije. O tej priliki je več domačinov demonstrativno ostavilo cerkev. Pa kaj naj bi poslušali novotarij, kojih ne razumejo?

Koncem bodi še omenjeno, da se magistratov zastopnik dr. Artico ni udeležil banketa. Mar je bil tega gospoda zbudel slovenski slavolok v oči ter se je zaradi tega hotel kolikor možno naglo „pobrat“ iz — „okuženega“ Rojana??

Aleš.

Avita coltura v Rojanu. Kakor znano, skrpali so v Rojanu iz nekaterih narodnih nasprotnikov z Grete in Belvederja nekaj pevski zbor, ki se nazivlja ponosno „Coro nuovo di Greta e Roiano“. Ti zaslepljenci navzeli so se v neverjetno kratkem času takozvane „avite colture“, da morejo tekmovali celo z najglasnejšimi razposajenci slavnoznane „mularije“ tržaške. Minolo nedeljo bili se nekateri člani tega „coro“ na Piščancih. Vračajoči so pozno zvečer domov, ustavili so se pred hišo posestnika in krčmarja Josipa Katalana, kričaje: „Morte a sto porco de ščavo!“ „Abbasso el ščavo!“ in še več takih lepih stvarij.

Ali vas ni sram vesti se na tak način, vas, ki ste sinovi slovenskih mater?

O odnošajih na Greti nam pišejo: Žalostno je tam na Greti, zelo žalostno. Da se prepričam na svoje oči in na svoja ušesa, podal sem se te dni v to nekdanje slovensko trdnjavo. Šel sem v gostilno gospodarskega društva. Gostilničar me je hitro vprašal: Cosa la vuol? Osupel sem. Vprašal sem ga: Ali ne govorite slovenski? O dá, tudi — odgovoril mi je — toda večinoma italijanski. Zapeklo me je, da sem moral to slišati v hiši, v kateri je nekdanje bival mož, kojega je bilo videti povsodi, kjer je trebalo boriti se za narod slovenski. To je žalostno, da nasledniki onega moža — dasi sami Slovenci — govore o Slovenceh kakor o „ščavih“! In povdarjajo še posebno, da, ako ne govore italijansko, jih zasramujejo ter pošiljajo v Postojino, Logatec itd. Pokojni rodoljub bi se obrnil v grobu, ako bi mogel vedeti, kaj in kako se godi zdaj na Greti. Žalostni, tem žalostnejši so ti odnošaji, ker na Greti pravih Italijanov niti ni, ampak le domačini in priseljenci s Krasa in Kranjskega. Tako se kvari in demoralizuje naš živelj.

Popravek. Prejeli smo in objavljamo:

Čislano uredništvo!

Z ozirom na članek „Iz Sežane“ v št. 83. 1896 Vašega cenjenega časopisa in z ozirom na §. 19 t. z. prosim, da sprejmete ta-le popravek:

Ni res, da jaz bi rad vrnil v sodne spise italijanščino, ki je bila skoraj popolnoma izginila iz sežanskega sodišča.

Pri sestavi notarskih pisem in raznoterih pravnih vložeb, posebno pri izbiri jezika, v katerem jih napravljam, mi je vedno pravilo zahteva in korist strank, kar se lahko konstatuje po natančnem pregledovanju mojih pisem pri sežanski sodnji in v mojem uradu, in kar očevidno dokazuje okolščina, da med par tisoč pisem in pravnih vložeb, napravljenih po meni od kar sem v Sežani, se ne najde niti eden od sto v italijanskem ali nemškem jeziku: vse drugo v slovenskem.

S tem postopanjem so stranke popolnoma zadovoljne, kar dokazuje dejstvo, da do sedaj mi tega mobena ni očitala ali v greh štela.

Notar A. Ballaben.

Letošnje vaje v orožju. Tu podajemo nekoliko podatkov, kedaj in kje se bodo vršile letos vaje v orožju. Pri tem se oziramo v prvi vrsti na tržaško posadko.

Vaje v bataljonu 1., 2. in 4. bataljona pešpolka št. 87. pričele so s 1. julijem in bodo trajale do 6. avgusta v Trstu, oziroma v Sežani. Dne 7. in 8. avgusta odpravijo se ti bataljoni v Postojino. Tretji bataljon tega pešpolka bode imel te vaje v Celju. Dne 8. avgusta odpelje se po železnici iz Celja v Postojino.

Vaje v polku bodo od 9. do 25. avgusta v okolici postojnski. Dne 26. odpelje se polk po železnici na Krško.

Vaje v brigadi bodo dne 27., 28. in 29. avgusta na Krškem. Od 30. avgusta do 3. septembra tabor med Krškem in Celjem.

Vaje v diviziji bodo dne 4., 5. in 6. septembra v okolici celjski. Od 7. do 14. septembra tabor med Celjem in Ptujem.

Vaje skupnega vója bodo dne 15., 16. in 17. septembra med Ptujem in Radgono. Vršile se bodo v divizijah, stoječih si nasproti. Dne 18., 19. in 20. sept. prično se voji razvijati na velike cesarske manevre. Le-te bodo dne 21., 22. in 23. sept. na Hrvatskem. Stal bode III. vój proti XIII. Dne 24. septembra odpusté se na dopust oni vojaki, koji tiče.

Gori omenjenih vaj v brigadi udeležé se tudi: pešpolk št. 97., I. divizija huzarskega polka št. 8, divizijski topniški polk št. 9 in sanitetni oddelek št. 9 (Trst). Vaj v diviziji pa razven teh še 56. brigada pehóte (pešpolka št. 27 in 47), II. divizija huzarskega polka št. 8, divizijski topničarski polk št. 7 in sanitetni oddelek št. 8.

III. vój o cesarskih manevrih bode sestavljen iz: XXVIII. in VI. divizije (XI. in XII. brigada, pešpolka št. 7 in 17); polkovnega štaba in dveh bataljonov bosenskega pešpolka št. 2; lovskih bataljonov št. 7, 8, 9, 20 in 31; pionirskega bataljona št. 4; dragonskega polka št. 5; topniškega vojnega polka št. 3; topniškega divizijskega polka št. 8, tretje divizije vozarstva in sanitetnega oddelka št. 7.

Poveljniki bodo: III. vóju ekscelenca baron Rheinländer; XIII. vóju ekscel. bar. Berchtolsheim; 28. diviziji pehóte general Hegedüs; 55. brigadi generalmajor Lovetto; 56. brigadi generalmajor Sterzi; VI. diviziji maršalski poročnik Stanger; 11. brigadi generalmajor Höchsmann in 12. brigadi generalmajor Buss.

Statistika o odvetnikih. Ministerstvo pravosodja obelodanilo je te dni nekoliko statističkih podatkov o številu odvetnikov v Avstriji, o starosti istih itd. Glasom te statistike bilo je početkom tekočega leta v Avstriji (tostran Litve) 3754 odvetnikov. Od lani torej pomnožilo se je število istih za 149, kajti lani bilo jih je 3605. Od teh bilo jih je 2211 nasetjenih po krajih, kjer je sodišče, 1394 pa na krajih, kjer ni sodišča. — Minolega leta je 48 odvetnikov umrlo, 27 jih je opustilo odvetniški posel, 4 so se brisali in 20 se jih je umaknilo iz drugih vzrokov iz odvetniške prakse. — Najstarejši odvetnik, ki opravlja svoj posel že od leta 1840., torej preko 55 let, živi v Lvovu, jedno leto mlajši v službi je nek odvetnik v Gorici. Od leta 1848. so v službi 4 odvetniki, od 1850. dva, od 1851. jeden, od 1852 štirje itd., vseukupno 46 takih, ki poslujejo že preko 40 let. — Odvetniških zbornic imamo 24 in iste štejejo odvetnikov: Dunaj 948, Linc 78, Solnograd 22, Praga 940, Brno 324, Opava 73, Gradec 157, Celovec 82, Ljubljana 32, Inomost 35, Bolcan 37, Roveret 26, Trident 39, Feldkirch 16, Trst 113, Gorica 26, Krakovo 218, Lvov 253, Přzemysl 47, Sambor 32, Černovci 83, Zader 23, Dubrovnik 17. in Split 34. — V razmerju z vseukupnim prebivalstvom pride jeden odvetnik na vsakih 6363 duš. Srečni oni odvetniki, ki naleté na „mastne“ duše!

Občni zbor „Glasbene Matice“ se je vršil v soboto zvečer v društvenih prostorih. Po pozdravu gosp. predsednika Ravniharja poročal je društveni tajnik g. dr. Foerster o delovanju odbora oziroma odsekov v šolskem, koncertnem, artističkem, stavbinskem in družbinskem oziru. Društveni blagajnik g. Anton Petrovčič poročal je o blagajniškem stanju in o proračunu za prihodnje leto. V imenu odbora poročal je gosp. svetnik Anton Svetek o

uredbi za učiteljsko osebje „Glasb. Matice“, to je o statutu, urejajočem pravice in dolžnosti učiteljev. O volitvi predsednika izvolil je občni zbor gosp. Frana Ravniharja v petindvajseti za predsednika. V odbor, iz katerega je izstopil njegov najzaslužnejši in najdelavnejši član, g. svetnik Venzajz z izjavo, da ne sprejme več volitve v odbor, so bili voljeni odborniki gg. dr. Vladimir Foerster, prof. Anton Funtek, Ivan Hrast, dr. Matija Hudnik, Ivan Krulec, Anton Petrovič, Anton Razinger, Viktor Rohrmann, inženir Ivan Sbrizaj, svetnik Anton Svetek, Fran Trdina, Ignacij Valentinčič in dr. Edvard Volčič. Izstopivšemu gospodu svetniku Ivanu Venzajzu, kateri je nadzoroval, vsestranski deluje društveno šolo, kateri je vodil moški pevski zbor, loterijski odsek, stavbo društvene hiše itd., izrekel je občni zbor toplo zahvalo in priznanje. Zahvalo je izrekel občni zbor tudi g. predsedniku Ravniharju in tehniškemu vodju stavbe društvene hiše, g. inženirju Iv. Sbrizaju. Po „Sl. Nar.“

O družbi sv. Mohora čitamo v „Miru“: Naša čas, naš ponos in sreča je družba sv. Mohorja. Koliko ni že storila v dolgih letih svojega obstanka za Slovence, pripravljaje jim toliko imenitnih in lepih knjig. Zato se tudi vsi verni Slovenci zbirajo okrog prve in najimenitnejše naše družbe, vsako leto nas je več in s posebnim veseljem naznanjamo danes, da smo tudi letos napredovali, ker šteje družba sv. Mohorja 75.227 udov, to je 3130 več kakor leta 1895. Ali ni to res vesela novica? — Bili smo se, da bomo zaradi velike nesreče, ki je zadela toliko Slovencev po potresu in drugih vremenskih nevarnostih, letos nazadovali. Bogu, ki očitno blagoslavlja naše delo, in požrtvovalnim povzročiteljem naše hvala, da se le-ta bojazen ni izpolnila.

75.227 Mohorjancev ali se tako-le po posameznih škofijah:

1. Goriška	7.711 t. j.	469 več kakor lani.
2. Krška	5.813 „	251 „ „ „
3. Lavantinska	21.409 „	433 „ „ „
4. Ljubljanska	30.445 „	1379 „ „ „
5. Tržaško-Koperška	3.766 „	342 „ „ „
6. Sekovška	486 „	56 „ „ „
7. Somboteljska	313 „	1 „ „ „
8. Zagrebška	674 „	31 „ „ „
9. Senjska	197 „	4 „ „ „
10. Poreška	111 „	1 „ „ „
11. Videmska	204 „	43 „ „ „
12. Razni kraji	384 „	55 „ „ „
13. Amerikanci	632 „	77 „ „ „
14. Afrika in Azija	198 „	11 manj „ „

Povsod smo torej napredovali, samo Afrikanec je odpadlo 11. Najbolj moramo občudovati velikanski napredek ljubljanske škofije, kjer je število kljub hudemu potresu naraslo kar za 1379, t. j. na 30.445. Samo ljubljanska škofija šteje sedaj več udov, kakor pred nekaterimi leti cela družba. Za ljubljansko sta lepo napredovale goriška (za 469), lavantinska (433) in tržaško-koperška (za 342), pa tudi Korošci nismo daleč zaostali ter napredovali za 251 udov. Po drugih škofijah je napredek sicer manjši, a ravno tako časten.

Veseli smo se lepega napredka, pa prosimo ravno te dni Boga, naj na priprošnjo sv. Mohorja in Fortunata blagoslovi našo uzorno družbo, skrbno duševno mater Slovencev, da vedno ostane na visoki stopinji ter lepo napreduje tudi v bodoče!

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju. (Dalje.) V Kranju: Gg. dr. Valentin Štampihar, odvetnik, Viktor Globočnik, c. k. notar in dež. poslanec, po 5 gld. Fr. Omersa, trgovec, Franjo Fischer, hotelier, Karol Florjan, posestnik po 2 gld. Ivan Štelé, posestnik, Martin Novak, c. k. poštar, po 1 gld. V Kutni Hori (na Češkem) g. Janez Roscher, c. in kr. stotnik, 5 gl. V Ljubljani: Sl. kmetijska posojilnica okolice ljub. 20 gld. Sl. družba sv. Cirila in Metoda 10 gld. Gg. Jernej Suppanz, c. k. notar (druš. ustanovnik) 10 gld., Ivan Martinak, c. k. dež. sod. svetnik, dr. Janko Babnik, c. k. sodni pristav, France Žužek, c. k. nadinženir, Ivan Perdan, veliki trgovec, vč. Janez Gnezda, c. k. prof., Ivan Murnik, c. k. svetnik itd. in dr. Viktor Supan, odvetnik po 5 gld. Dragotin Žagar, dež. blagajničar, 3 gld. V Ljutomeru: Vč. g. Ivan Skuhala, dekan itd. 2 gl. V Logatcu: G. France Majdč, c. k. okr. živinozdravnik, 3 gld. V Ormožu: Sl. posojilnica 15 gl. V Novem mestu: Gg. dr. Albin Poznik, c. k. notar, 5 gld., dr. Fr. Detelja, c. k. gimn. ravnatelj 1 gld. V Preski (pri Ljubljani): Vč. gosp. Martin

Drčar, župnik 3 gld. V St. Pöltnu (na Nizeavstr.) G. Valentin Oblak, c. in k. stot. 3 gl. V Sedlu (na Goriškem): Vč. g. Simon Gregorčič, vikar 5 goldinarjev. (Pride še.)

Umorjen poslanec. „Wiener Allgemeine Ztg.“ javlja iz Budimpešte dne 13. t. m.: Danes zjutraj našli so v Nagy Mihalyju členu ogerske zbornice poslancev, Štefana Sztaray-ja, umorjenega v njegovem stanovanju. — O tem umoru poročajo nadalje iz Budimpešte: Grof Sztaray je bil 38 let star. Poslanec bil je od leta 1893. dalje. Bil je člen liberalne stranke in sorodnik bivšega ministra Szaparyja. Oblasti so uvele strogo preiskavo, da najdejo morilca.

Baratieri — je doma? Občudovalce slavnega Baratierija, ki so zaman pričakovali tega junaka v Trstu in na Reki, iznenadi vest, da jo je udaril Baratieri iz Masave baje v Genovo in od tam preko Ale na Tirolskem v Tridentinsko svojo domovino. Spremljal ga je baje neki italijanski častnik ženije, ki pa se je vrnil preko jezera Garda v Italijo. Baratieri nameruje muditi se v Arku baje le nekoliko dni, potem pa odpotuje v Val di Fiemme, kjer je bila njegova sestra kupila malo posestvo.

Nekako čudno je, da biva zasebnik Baratieri na avstrijski zemlji, v tem ko ni še pričela v Italiji disciplinarna preiskava proti generalu Baratieriju. Omenjeno bodi le, da beležimo z vso rezervo to vest o Baratierijevem potovanju iz Genove preko Ale.

Sodnjeko. Včeraj je bil obsojen 70letni kmet Fran Stopar iz Bazovice zaradi nekega pohotnega čina, storjenega dne 12. maja t. l. na škodo šletne Marije S., na sedem mesecev težke ječe. Razprava ni bila javna.

Resnica o smrti gospoda Valdemarja.

Spisal E. A. Poo; iz češčine prevel I. P.

(Dalje.)

Bilo je sedaj menenje, prav za prav želja zdravnikov, da pustimo gospoda Valdemarja — ne da bi ga motili — v sedanjem, na oko mirnem stanju, dokler ne nastopi smrt; imela je nastopiti po soglasnem menenju obeh zdravnikov v nekoliko minutah. Odločil sem se vendar, nagovoriti ga še enkrat, in opetoval sem prejšnje svoje vprašanje.

Med tem, ko sem govoril, pokazala se je vidna sprememba na licu spečega. Oči odprle so se zadovoljno — popolnoma, med tem ko so zornice (pupile) izginile v smeri navzdol; vsa koža postala je naenkrat mrtvaške barve, podobne ne toliko pergamentu, ko belemu papirju; a krogi je-tičnih, ki so bili do sedaj določeno odmerjeni v sredini lica, so mu ugasnili naenkrat. Uporabljam ta izraz, ker me naglo njihovo izginjenje ne spominja na nič družega tako kakor na ugasnenje sveče močnim pihom. Gornja ustnica odskočila — je v istem trenutku od zob, katere je popred popolnoma krila, med tem ko je doljna čeljust odprla se glasno, pustila usta široko odprta ter odgrnila čisto otekli in črni jezik. Mislim, da smo bili vsi, kolikor nas je bilo navzočih, že navajeni grozam smrtnih postelje in borbe; toda pogled na gospoda Valdemarja v tem trenutku bil je tako grozen, da so vsi odstopili od ležišča njegovega.

Čutim in vem, da sem dospel sedaj do one točke v moji pripovedi, ko prične vsak čitatelj dvomiti o resnici. Vendar mi ne preostaja ničesar družega, ko nadaljevati.

Na gospodu Valdemarju ni bilo videti več niti najmanjšega znaka življenja; smatrali smo ga za mrtvega in že smo ga hoteli prepustiti na skrb strežnikom — kar hkratu pa smo zapazili silno, tresoče se gibanje jezika. Trajalo je skoro minuto. Po preteku te minute čul se je iz odprtih in nepregibnih čeljusti glas, takov, da bi bilo smešno in blazno, ako bi le poskusili opisati ga. Dva tri izraze imamo morda, katere bi mogel uporabiti o njem; rekel bi, na primer, da je bil ta zvok: hripav in pretrgan in votel; toda strašnega celotnega utiska ni mogoče popisati, radi jednostavnega razloga, ker podobnega glasu še nikdar ni čulo človeško uho. Imel je pa vendar dve posebnosti, katere bi mogel — kakor sem mislil in še vedno mislim — navesti kakor popolnoma karak-teristični; tudi ste sposobni, da učinite pojem o nenavadnosti onega glasu na zemlji. Pred vsem zdelo se je, da prihaja glas na naše — vsaj na

moje — uho iz velike daljave ali pa, iz kake globoke podzemelske votline. Dalje čini je na-me utisek (bojim se v resnici, da mi ni mogoče tega razložiti) kakor činio stvari iz gelatine ali lima na čut tipanja.

Rekel sem „zvok“ in „glas“. Reči hočem, da je bil glas ta v gotovih presledkih, čudavredno razdeljen v zloge. Gospod Valdemar govoril je — najbrž v odgovor na vprašanje, katero sem mu bil stavil pred nekoliko minutami, vprašaje ga, je-li vedno še spi. Rekel je sedaj:

„Da; — ne; — spal sem — a sedaj — sedaj — sem mrtev.“ (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Budimpešta 14. Tu prisotni člani dunajske naprednjaške zveze imeli so včeraj popoldne skupni zajutrek. Dr. Szobor (katoliški duhovnik) napil je dunajskim gostom. Posl. Noske odgovoril je v imenu Dunajčanov, da so Dunajčanje videli v Budimpešti mnogo lepega, dobrega in presenetljivega, kar jim ostane v vednem spominu. Največi utis pa da je napravil nanje katoliški duhovnik dr. Szobor, ki je dokazal, da je možno spraviti v soglasje vero in svobodo. — Dunajski gostje vzdignili so Szoborja na ramena in ga nosili po dvorani.

Rim 14. „Messaggero“ in „Popolo Romano“ javljata, da se novo ministerstvo sestavi tako-le: Viskont Venosta zunanje stvari; Luzzatti zaklad; Pelloux vojno; Finali javna dela; Pinetti pošta. Ostali ministri pridržé svoje portfelje.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za esen 6.83—6.84 Pšenica za spomlad 1896 6.66 do 6.68 — „ — „ Oves za jesen 5.17—5.19 Rž za jesen 5.28—5.30 Kozusa za juli-avgust 3.76—3.78 maj juni 1897 4.02—4.03 nova f. 3.90—4.95.

Pšenica, nova od 74 kil. f. 6.65—6.70 od 79 kil. 6.65—6.75, od 80 kil. f. 6.70—6.80 od 81. kil. f. 6.75—6.95, od 82 kil. fer. 6.70—6.80. Jčmen — „ — „ prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Ponudbe srednje, povpraševanje boljše. Prodaja 25000 mt. atot. de 5 nč. dražje. Drugo vrsti nespremenjene, promet omejen. Vreme: lepo.

Praga. Norafinirani sladkor fer. 12.95, oktober-december 12.90. Zopet jako mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 35.75—36. Concasse 37.50—38. Četvrti 37.75— „ V glavni (rodini) 40.—46.25. Havra. Kava Santos good average za juli 70.— za november 69.—, mlačno.

Ramburg. Santos good average za september 57.50 za december 55.50. za mare 55.25 mirno.

Dunajska borza 14. julija 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.85	101.85
„ „ v srebru	101.95	101.95
Avstrijska renta v zlatu	123.45	123.50
„ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	363.—	360.25
London 10 lat.	119.85	119.85
Napoleoni	9.51 1/2	9.52
20 mark	11.74	11.73
100 itali. li.	44.50	44.45

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

b) Južna železnica (Postaja južno železnice.) Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45	predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25	„ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.—	„ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55	„ poštini vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50	popol. omnibus v Kormin.
4.40	„ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20	„ poštini vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05	„ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45	„ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.—	„ mešani vlak do Mürrzuschlaga.

DOHOD:

6.48	predp. mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30	„ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35	„ brzovlak iz Kormina.
9.25	„ brzovlak z Dunaja.
10.30	„ poštini vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35	„ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19	„ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40	popol. poštini vlak z Dunaja.
7.36	„ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41	„ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56	„ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD:

2.—	popoludne v Kormin.
4.25	„ v Nabrežino.
DOHOD:	
12.07	predpoludne iz Kormina.
10.50	popoludne iz Nabrežine.

Richterjev

LINIMENT S SIDROM

je dobro domače sredstvo.

Dobiva se po vseh lekarnah.

